

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ТЕРОРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Рюміна В.І.

*Студентка Національного університету “Львівська політехніка”
вул. С. Бандери 12, Львів, Україна, 79013*

Сьогодні існує багато способів маніпуляції завдяки інформації. Маніпулятивні технології набувають дедалі ширшого використання, завдяки їм ведуться інформаційні війни, знищення опонентів, вплив на маси і багато інших дій. Але останнім часом великої популярності набув інформаційний тероризм. Розпочинаючи дослідження інформаційного тероризму варто розглянути поняття зовнішньої політики, тероризму як методу впливу для досягнення злочинних намірів і аж тоді розглядати інформаційний тероризм – один з найпоширеніших видів маніпуляції на сьогодні. Зовнішня політика – це частина міжнародних відносин, діяльність держави та інших політичних інститутів суспільства по здійсненню своїх інтересів та потреб на міжнародній арені. Головна мета зовнішньої політики – забезпечення сприятливих умов для реалізації інтересів тієї чи іншої держави, забезпечення національної безпеки та добробуту народу.

Тероризм, на жаль, став невід’ємною частиною політичних і економічних процесів в світі, і представляє все більш значну загрозу громадській і національній безпеці. Будучи різновидом організованої злочинності які занурюються корінням в потужну тіньову економіку, тероризм може поставити під сумнів весь процес подальшого розвитку людства. Тероризм – це метод впливу шляхом здійснення теракту задля досягнення певних цілей, за якого жертва теракту не є об’єктом. Міжнародний тероризм – це здійснювані у світовому чи регіональному масштабі терористичними організаціями, угрупованнями, у тому числі за підтримки державних органів окремих держав, з метою досягнення певних цілей суспільно небезпечні насильницькі діяння, пов’язані з викраденням, захопленням, вбивством ні в чому не винних людей чи загрозою їх життю і здоров’ю, зруйнуванням чи загрозою зруйнування важливих народногосподарських об’єктів, систем життєзабезпечення, комунікацій, застосуванням чи загрозою застосування ядерної, хімічної, біологічної та іншої зброї масового ураження.

Медіа-інформаційний тероризм є особливим різновидом психологічного терору, який відносять до інфраструктурного, а саме – зловживання інформаційними системами, мережами та їх компонентами для здійснення терористичних дій та інших віднесених до них акцій. Інформаційний тероризм здійснюється в області, що охоплює політичні, філософські, правові, естетичні, релігійні й інші погляди й ідеї, тобто в духовній сфері, там, де ведеться боротьба ідей.

Інформаційний тероризм – це, насамперед, форма негативного впливу на особистість, суспільство і державу усіма видами інформації. Його ціль – ослаблення і розхитування конституційного ладу. Він ведеться різноманітними силами і засобами – від агентури іноземних спецслужб до вітчизняних і закордонних ЗМІ. Для здійснення психологічного терору використовуються не лише друковані ЗМІ та мережі ефірних й кабельних мас-медіа, але й Інтернет, електронна пошта, різноманітні електронні іграшки, компакт-диски, аудіокасети тощо. В.П.Ємельянов, В.А.Кульба стверджують, що різного роду погрози, дії по залякуванню окремих особистостей і суспільства в цілому є злочином з ознаками тероризування. Ближче до визначення інформаційного тероризму підійшли автори Словника по карному праву, що вважають, що тероризм узагалі, і духовний зокрема, являє собою діяльність, що виражається в залякуванні населення й органів влади з метою досягнення злочинних намірів. У мирний час прямими виконавцями акцій інформаційного тероризму є :

- іноземні спецслужби й організації;
- закордонні і ізначна частина українських ЗМІ;
- окремі екстремістські елементи і групи.

Яскравим представником такого тероризму свого часу в Україні було «Біле братство». Сотні людей підпали під вплив сектантів-фанатиків. Такі дії навіть спричинили закриття шкіл на деякий час, люди боялися випускати дітей на вулиці. Мету терористів було досягнуто, в суспільстві панував страх і дестабілізація.

Кібертероризм пов'язаний з діяльністю екстремістських організацій націоналістичного, релігійного, політичного характеру тощо. Спектр застосування засобів електронної зброї найрізноманітніший, особливо він стає небезпечним по мірі розвитку міжнародної системи Інтернет, інтеграції її з супутниковими та радіо зв'язком, стільниковою телефонією. У Шрі-Ланці в травні 1998 року "тигри звільнення Тамілу"

вперше серед терористичних груп провели кібернетичну атаку, яка була спрямована проти посольств у столиці.

Значної економічної шкоди, аж до повного знищення інформаційної інфраструктури, можуть завдавати, на перший погляд, безвинні комп'ютерні віруси. Як приклад, можна привести резонансне зараження 16 листопада 2001 року вірусом "Nimda" комп'ютерної мережі Укртелеком. Вірусна атака серйозним чином вплинула на працездатність обчислювальної мережі Генеральної дирекції ВАТ "Укртелеком", яка налічує більше 700 комп'ютерів та десятки серверів. Як наслідок, це спричинило тимчасове відключення комп'ютерів від Інтернету, а також вивело з ладу систему корпоративної електронної пошти. За попередніми підрахунками, збитки від атаки складають більше 1млн. грн.

Отже, особливу небезпеку сучасності подає відносно новий вид терористичної діяльності – інформаційний тероризм, розгортання якого обумовлено широким запровадженням інформаційно-телекомунікаційних систем у всіх сферах життєдіяльності суспільства.